

Datum 2019-12-09
Författare Avdelningen för Bankanalys och Policy

FI Dnr 19-26686

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Stresstest för bedömning av kapitalplaneringsbufferten - specifik kalibrering av riskfaktorer och resultat i översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) 2019

Sammanfattning

Finansinspektionens (FI) stresstestmetod för att fastställa de största företagens kapitalplaneringsbuffertar är uppdelad i två delar

- en som beskriver de övergripande metodvalen
- en som beskriver den specifika kalibreringen av riskparametrar.

De övergripande metodvalen redovisades i en beslutspromemoria som FI publicerade den 10 augusti 2016¹. Dessa kommer inte att förändras år för år. Den specifika kalibreringen av riskparametrarna omvärderas däremot från år till år. I denna promemoria beskrivs den kalibrering som FI har använt i översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) 2019. De detaljerade metodvalen och kalibreringen av riskparametrarna har inte ändrats jämfört signifikant jämfört med ÖUP 2018.²

1. Bakgrund och övergripande metod

I FI:s övergripande metodval anges att kapitalplaneringsbufferten ska ha en sådan storlek att den åtminstone täcker de försämringar av kapitaltäckningen som svarar mot att företaget utsätts för en *svår men inte osannolik finansiell påfrestning*.

¹ Se promemorian ”Stresstestmetod för bedömning av kapitalplaneringsbufferten” (FI Dnr 15-11526)

(http://www.fi.se/upload/43_Utredningar/40_Skrivelser/2016/stresstestmetod-pm-160810.pdf)

² Se promemorian ”Stresstest för bedömning av kapitalplaneringsbufferten -specifik kalibrering av riskfaktorer och resultat i översyns och utvärderingsprocessen (ÖUP) 2018” (FI Dnr 18-22410).

(<https://www.fi.se/contentassets/69478532f9d946b1b85034b176e5667c/pm-specifika-riskfaktorer-oup-2018.pdf>)

De övergripande metodvalen kommer inte att förändras. Det ramverk som fastställts innebär att:

- Stresstestet utgår från ett startläge med balansräkning och resultaträkning från företagens inrapporterade finansiella data och med ett antagande om statisk balansräkning.
- Stresstestet avser tre år och konstrueras genom förändringar i operativa parametrar utan makroekonomiska antaganden och där den största påfrestningen tillförs företagen under det första året.
- Den övergripande kalibreringen för den sammantagna effekten av förändringar av riskparametrar bedöms svara mot ett negativt finansiellt utfall för företagen som inträffar minst tre gånger per sekel, men inte mer än tio gånger per sekel.
- Utfallen av stresstestet kommer att beräknas genom en top down-ansats. Det innebär att FI – och inte företagen själva – kommer att utföra de beräkningar som behövs för att bedöma utfallet, baserat på de data som företagen rapporterat in periodiskt eller genom särskilda informationsinhämtningar.

Stresstestmetoden har använts för att beräkna storleken på kapitalplaneringsbufferten på konsoliderad nivå för de banker och kreditmarknadsföretag där översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) har genomförts under 2019 och som har klassificerats i tillsynskategori 1 eller 2 av FI³. Dessa benämns fortsättningsvis ”företagen” i denna promemoria. De detaljerade metodvalen kommer att omvärderas varje år. Dessutom kan de ingående riskfaktorerna behöva variera, beroende på vilka företag som ingår i stresstestet och hur deras affärsmodeller och riskprofiler ändras. Den exakta kalibreringen av stressnivån för riskfaktorerna behöver därtill anpassas till konjunkturen och risknivån i det finansiella systemet. FI redovisar normalt den detaljerade kalibreringen av riskparametrarna i efterhand. Figuren nedan visar tidsschemat för den årliga stresstestprocessen.

³ Instituterna i tillsynskategori 1 och 2 där ÖUP genomförts 2019 var Svenska Handelsbanken, Swedbank, Skandinaviska Enskilda Banken, Kommuninvest, Länsförsäkringar Bank, Landshypotek, Nordnet, SBAB och Skandiabanken.

2. Specifik kalibrering av riskfaktorer 2019

De detaljerade metodvalen och kalibreringen av riskparametrarna är i stort sett oförändrade jämfört med översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) 2018. Årets stresstest utgick från ett startläge med balans- och resultaträkning från företagens inrapporterade finansiella data för fjärde kvartalet 2018. FI utgick från företagens intjäning⁴ under helåret 2018 för skattningar av deras stressade resultat för åren 2019-2021.

Stress av intjäningen

Stress av intjäningen påverkar räntenettet, provisionsnettot och det finansiella nettoresultatet. De komponenter som inkluderades innebar

- en parallellförskjutning av marknadsräntan uppåt med 100 baspunkter respektive nedåt med 50 baspunkter – av dessa scenarier valdes det med mest negativt utfall för respektive företag
- en ökning av företagets egen finansieringskostnad för marknadsfinansiering med 50 baspunkter
- en försämring av de konjunkturkänsliga årliga provisionsintäkterna med 20 procent, medan övriga årliga intäkter och kostnader försämrades med 5 procent
- en försämring av det finansiella nettoresultatet med 20 procent jämfört med resultatet 2018.

Stress av tillgångar på balansräkningen

Stress av tillgångar på balansräkningen innebär

- kreditförluster som kalibreras från 97 procents konfidensnivå applicerad på IRK-företagens aggregerade kreditriskrapportering i COREP⁵
- operativa förluster som motsvarar 4,0 procent av totala nettointäkter varje år 2019-2021.

⁴ För finansiella grupper beräknas intjäningen från Europeiska bankmyndighetens (EBA:s) standardiserade regelverk för finansiell rapportering i enlighet med IFRS 9 (Financial reporting framework, FINREP): ”Total operating income, net” – ”Administrative expenses” och för övriga från motsvarande nationell rapportering, Standardrapporten: ”Resultat före kreditförluster”.

⁵ Common Reporting (COREP) är ramverket för bankers och kreditmarknadsföretags rapportering av kapitalbaskrav, bruttosoliditet, stora exponeringar och likviditet som EBA har utformat i enlighet med Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 680/2014 av den 16 april 2014 om tekniska standarder för genomförande av instituts tillsynsrapportering enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013.

Tabell 1 visar storleken på de stressade kreditförlusterna första året med utgångspunkt från IRK-företagens⁶ parametrar för 2018. Till skillnad mot tidigare år bedöms kreditförlusterna för utlåning mot små och medelstora företag (SME) och övrig företagsutlåning separat.

Företagens kreditförluster antas klinga av under de följande åren. För det andra respektive tredje året bestäms kreditförlusterna till 50 respektive 25 procent av kreditförlustens storlek år 1.

Tabell 1. Genomsnittliga modellerade kreditförluster första året under stresstestet i översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) 2019 uttryckt i procent av exponeringens storlek.

	Bolån	Företag-SME	Företag-Övrigt	Konsumtionskrediter	Kreditinstitut
Danmark	0,51 %	1,55 %	0,81 %	2,81 %	0,33 %
Estland	0,51 %	2,72 %	1,31 %	2,04 %	0,50 %
Finland	0,85 %	1,14 %	0,76 %	3,43 %	0,19 %
Lettland	1,02 %	2,74 %	1,55 %	3,30 %	1,01 %
Litauen	0,56 %	2,43 %	1,44 %	2,44 %	0,44 %
Norge	0,51 %	1,14 %	0,76 %	2,07 %	0,34 %
Storbritannien	0,51 %	1,14 %	1,13 %	1,66 %	0,30 %
Sverige	0,51 %	1,14 %	0,72 %	1,26 %	0,28 %
Tyskland	0,51 %	2,38 %	1,04%	1,71 %	0,65%
Övriga länder	0,51 %	1,73 %	0,89 %	1,94 %	0,47 %

Stress av riskvägda exponeringsbelopp

Företagens kapitalkrav ökar om de riskvägda tillgångarna ökar. FI har gjort följande förenklade antaganden:

- De riskvägda tillgångarna för kreditrisk ökar generellt med 15 procent under scenariots första år för de portföljer där kreditrisken kapitaltäcks med interna modeller.
- Riskvägda tillgångar påverkas också av att den svenska kronan antas försvagas med 10 procent första året.
- Förfallna kreditexponeringar får riskvikt noll.

3. Utfallet i stresstestet för ÖUP 2019

FI beräknar utfallet i stresstestet som summan av följande två termer:

1. ett eventuellt negativt resultat
2. en eventuell ökning av kapitalkravet till följd av att de riskvägda tillgångarna ökar.

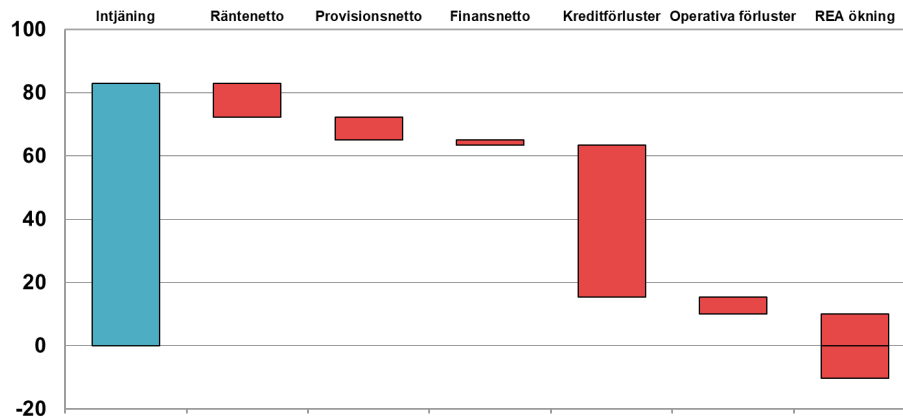
⁶IRK-företagen är de företag som har tillstånd av FI att använda en intern riskklassificeringsmetod för kreditrisk.

Ett eventuellt förhöjt kapitalkrav (2) beräknas från ökning av:

- minimikapitalkravet enligt pelare 1, som motsvarar 4,5 procent av de riskvägda tillgångarna
- den bankspecifika kontracykliska bufferten, som varierar i storlek mellan 0,9 och 2,0 procent av de riskvägda tillgångarna
- kapitalkonserveringsbufferten, som motsvarar 2,5 procent av de riskvägda tillgångarna
- systemriskbufferten, som tillämpas för de fyra storbankerna och motsvarar 5 procent av de riskvägda tillgångarna.

Utfallet för det värsta året under stresstestet tre år visar hur stor kapitalplaneringsbufferten behöver vara. Figuren 1–2 visar utfallet för banksystemet i scenariot för att bedöma kapitalplaneringsbufferten. Med banksystemet avses här den grupp av nio företag som ingår i stresstestet. För banksystemet som helhet motsvarar utfallet det värsta året (år 1) en kapitalplaneringsbuffert som är mindre än kapitalkonserveringsbufferten, det vill säga mindre än 2,5 procent av riskvägda tillgångar. Utfallet i stresstestet drivs framförallt av höga kreditförluster i kombination med väsentligt högre kapitalkrav på grund av ökning i riskvägda tillgångar.

Figur 1. Utfall i stresstestet det värsta året (år 1) för banksystemet definierat som gruppen av nio banker (mdkr).

Figur 2. Utfall i stresstestet år 1 för banksystemet, definierat som gruppen av nio banker (procent av riskvägda tillgångar 2018).

